

Flere gentagelser i pædagogik,

TAK

Forskningen i skole- og uddannelsespraksis for unge med særlige behov sker for det meste ud fra psykologiske eller samfundsvidenskabelige perspektiver. Der mangler et pædagogisk perspektiv i den forskning, der retter blikket mod praksis for disse unge, siger Leo Komischke-Konnerup, chefkonsulent ved UC Syd.

Leo Komischke-Konnerup har gennem 5 år forsket i skole- og uddannelsespraksis for unge med særlige behov på nogle af Ligeværds institutioner. Hans ph.d.-afhandling, med titlen *Gentagelsens Pædagogik*, er netop blevet forvaret ved Aalborg universitet og han er blevet tildelt ph.d.-graden.

– Jeg har gennemført en almen pædagogisk undersøgelse af den særlige pædagogiske praksis, som er blevet udviklet på to af Ligeværds institutioner. Formålet har været at beskrive denne pædagogiske praksis, sådan at også andre udenfor Ligeværds kan få mulighed for at forstå, hvad der er særligt ved denne pædagogiske praksis. Samtidig har det også været et formål at vise, at man bliver opmærksom på noget andet, når man anlægger et pædagogisk perspektiv – for eksempel at gentagelser kan være vigtige pædagogiske fænomener.

Gentagelsens pædagogik

Ifølge Leo er det et særligt kendetegn på de to undersøgte

institutioner, at den pædagogiske hverdag er præget af rigtig mange gentagelser. Men det er gentagelser med et pædagogisk formål: – Det er disse pædagogisk arrangerede gentagelser i elevernes skole- og uddannelseshverdag, som gør det muligt for dem at lære og danne sig. Altså ikke gennem teoretisk belæring, men gennem de erfaringer som eleverne gør sig, når de medvirker i de gentagelser som hverdagen er bygget op af, forklarer Leo Komischke-Konnerup.

– De lærer og danner sig, når de medvirker i hverdagens gentagelser. De lærer og danner sig, når de deltager og medvirker i rengøring, i produktion af kunsthåndværk eller metalemner, ved måltider og ved morgensamling. Altså i de gentagelser som den pædagogiske hverdag består af, fortsætter han.

Den meningsfulde gentagelse

Almindeligvis har gentagelse et dårligt ry i pædagogikken. Man forbinder ofte gentagelser med dressur og tilpasning. Men gentagelser i skole og uddannelse er helt nødvendige forudsætninger for at lære og danne sig, gør Leo opmærksom på, ikke mindst i et praktisk anlagt læringsmiljø.

Det gælder ikke kun for unge med særlige behov, men i virkeligheden for alle mennesker. Uden gentagelser kan mennesker ikke lære og danne sig. Men det er vigtigt, at de gen-

tagelser vi arrangerer altid har et pædagogisk formål. Gentagelser i skole og uddannelse skal tænkes og udformes, så de er meningsfulde for det, vi gerne vil have, at eleverne lærer.

Gentagelser og gode relationer

Samtidig viser Leos studier fra de to institutioner, som han har undersøgt, at det ikke kun er eleverne, der medvirker i hverdagens mange gentagelser

– Jeg bemærkede, at det var et helt almindeligt handlingsmønster, at også lærerne medvirker i hverdagens gentagelser. De medvirker sammen med eleverne, når de arbejder, gør rent eller laver mad, fortæller Leo videre.

– Det er helt tydeligt, at det er omkring hverdagens gentagelser, at der udvikles gode relationer mellem lærere og elever. Måske kunne vi godt bruge flere af den slags gentagelser i skole og uddannelse for alle unge – altså også for dem vi ikke betegner som unge med særlige behov. Ikke mindst når vi taler om et mere inkluderende skole- og uddannelsessystem, slutter han. ●

Det er helt tydeligt, at det er omkring hverdagens gentagelser, at der udvikles gode relationer mellem lærere og elever. Måske kunne vi godt bruge flere af den slags gentagelser i skole og uddannelse for alle unge – altså også for dem vi ikke betegner som unge med særlige behov. Ikke mindst når vi taler om et mere inkluderende skole- og uddannelsessystem